

ILMASTONMUUTOS RATKAISTAAN KUNNISSA!

Ympäristö- ja kehitysjärjestöjen
ratkaisuja valtuustokaudelle 2017–2021

Ilmaston lämpeneminen etenee huolestuttavaa tahtia

- vuosi 2016 oli mittaushistorian lämpimin. Pelissä on paljon: Suomessa menetetään valkoiset talvet, lajien sukupuutto kiihtyy, maailman rannikko-kaupungit jäävät veden alle, köyhyyden torjunta vaarantuu ja maailmantalous kärsii.

Suomi on yhdessä muun maailman kanssa sitoutunut Pariisin ilmastopimukseen,

joka velvoittaa kaikkia maita hillitsemään ilmastonmuutosta. Onnistuminen ilmastonmuutoksen torjunnassa vaatii uusia toimia myös kunnilta.

Kunnanvaltuutettuna voit tehdä paljon.

Vuosina 2017–2021 tehtävät päätökset osoittavat, onko Suomi tosissaan ratkaisemassa ilmastokriisiä.

**LUE
LISÄÄ!**

FOSSIILISELLE ENERGIANTUOTANNOLLE JA TURPEEN POLTOLLE TAKARAJA

NYKYTILANNE: Energiantuotanto muodostaa suuren osan kunnan päästöistä.

RATKAISU: Kunnan tulee asettaa esimerkiksi valtuustostrategiassa tai ilmasto-ohjelmassa selkeä tavoiteaika sille, milloin kivihiilen, turpeen, maakaasun ja öljyn käyttö kunnan energiantuotannossa päättyy.

Etenkin hiilen ja turpeen käytön on loputtava viimeistään vuoteen 2025 mennessä.

JOKAISELLE KUNNALLE KUNNIAHIMOISET ILMASTOTAVOITTEET

NYKYTILANNE: Kunnan ilmasto-ohjelma ei täytä Pariisin ilmastopimuksen tavoitteita. *

RATKAISU: Jokaisen kunnan tulee laatia tiekartta ilmastoneutraaliin tulevaisuuteen. Kunnanvaltuutettu voi tehdä aloitteen siitä, että kunta asettaa pitkän tähtäimen päästövähennystavoitteen sekä aikataulun ja välitavoitteet, joilla maaliin päästään.

Kunta voi esimerkiksi liittyä HINKU-projektiin, jossa kuntien tavoitteena on vähentää päästöjään vähintään 80 prosenttia vuoteen 2030 mennessä ja varmistaa, että päästövähennyksiä seurataan ja niistä raportoidaan läpinäkyvästi.

VAUHTIA ENERGIATEHOKKUUTEEN

NYKYTILANNE: Rakennuskanta on vanhaa ja kuluttaa paljon energiaa.

RATKAISU: Julkisten rakennusten peruskorjausten yhteydessä parannetaan energiatehokkuutta, jolloin asumisviihtyvyys lisääntyy ja lämpölaskut pienenevät. Kunnanvaltuutettu voi tehdä aloitteen selvityksestä, jossa tutkitaan mahdollisuudet kunnan kiinteistöjen energiatehokkuuden lisäämiseksi.

Samassa yhteydessä kannattaa selvittää rakennuksen oman energiantuotannon mahdollisuudet. Investoinnit voidaan rahoittaa ESCO-mallilla, jolloin suuria alkupääomia ei tarvita, vaan toimenpiteet rahoitetaan niiden tuomasta säästöstä.

Myös muita kiinteistöjen haltijoita tulee ohjata energiatehokkuuden parantamiseen esimerkiksi neuvonnalla, kaavoituksella, rakentamistapaohjeilla tai siirtymällä tehostamiseen kannustavaan kaukolämmön hinnoitteluun.

* Pariisin ilmastopimuksessa maat sopivat, että ne pyrkivät rajaamaan maapallon keskilämpötilan nousun selvästi alle kahden asteen ja tavoittelevat nousun rajaamista 1,5 asteeseen. Esimerkiksi HINKU-projektiin liittyminen tukisi Pariisin ilmastopimuksen tavoitteiden saavuttamista kuntatasolla.

KESTÄVÄT UUSIUTUVAN ENERGIAN MUODOT ETUSIJALLE

NYKYTILANNE: Kunnan energiantuotanto nojaa fossiilisiin polttoaineisiin.

RATKAISU: Kunta korvaa fossiiliset energiamuodot uusiutuvalla ja hajautetulla energialla. Lämmöntuotantoon on tarjolla useita aidosti päästöttömiä vaihtoehtoja: suuret lämpöpumput, kiinteistökohtaiset maa- ja ilmalämpöpumput, geoterminen energia, hukkalämmön talteenotto ja aurinkolämpö yhdistettynä lämmön kausivarastointiin, yhteisöenergiaratkaisuihin, kaksisuuntaisiin kaukolämpöverkkoihin, älykkääseen kysyntäjoustoon ja muihin uusiin ratkaisuihin. Sähkön tuotannossa voidaan hyödyntää erityisesti aurinko- ja tuulivoimaa. Kunnanvaltuutettu voi tehdä aloitteen selvityksestä, jossa kunta kartoittaa uusiutuvien energianlähteiden paikallisen potentiaalin.

BIOMASSAN KÄYTTÖÖN MALTITIA

NYKYTILANNE: Kunnassa käytetään bioenergiaa, tai sen käyttöönottoa suunnitellaan.

RATKAISU: Bioenergia voi olla väliaikainen osaratkaisu fossiilisten energianlähteiden korvaamiseen. Pääosin metsäbiomassaan tukeutuminen on kuitenkin ilmaston näkökulmasta kestävämpi, sillä myös puun polttaminen tuottaa välittömiä päästöjä ja uhkaa metsien monimuotoisuutta ja hiilinieluja. Kunnanvaltuutettu voi esittää, että kunta sitoutuu noudattamaan bioenergian käytössä kestävyyskriteereitä, jotka ohjaavat vain kestävästi tuotettujen lähteiden käyttämiseen.

